

اثربخشی آموزش راهبردهای فراشناخت و سبک های یادگیری بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان

مقطع ابتدایی شهرستان بيله سوار

رجب فضلی کردآباد^a، احد لامعی^b، مهدی باوفا کورعباسلو^c

^a رجب فضلی کردآباد، آموزگار، رشته روانشناسی عمومی، گوگان، آذر شهر، تبریز، ایران

^b احد لامعی، آموزگار ابتدایی، نرم افزار، گوگان، آذرشهر، تبریز، ایران

^c مهدی باوفا کورعباسلو، آموزگار، رشته انتقال آب، گوگان، آذرشهر، تبریز، ایران

چکیده:

مقدمه: هدف پژوهش حاضر بررسی اثربخشی آموزش راهبردهای فراشناخت و سبک های یادگیری بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی شهرستان بيله سوار بود.

مواد و روش کار: جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه دانش آموزان دختر پایه ششم ابتدایی شهرستان بيله سوار در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ می باشد. نمونه آماری این پژوهش ۹۰ نفر (دو گروه آزمایشی ۶۰ نفر و ۳۰ نفر برای گروه گواه) می باشد که با استفاده از روش نمونه گیری خوشه ای انتخاب و در سه گروه مورد مطالعه قرار گرفت. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه پیشرفت تحصیلی و برای مداخلات درمانی از پکیج آموزشی راهبردهای فراشناختی و یادگیری استفاده شد. داده های پژوهش با روش های آمار توصیفی و استنباطی (آزمون تی و کوواریانس) تجزیه و تحلیل شدند.

نتایج: نتایج تجزیه و تحلیل آماری نشانگر آن بود که آموزش راهبردهای فراشناختی و راهبردهای یادگیری بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی موثر می باشد، به عبارتی دانش آموزانی که در معرض مداخلات آموزشی راهبردهای فراشناختی و راهبردهای یادگیری قرار داشتند نسبت به دانش آموزان گروه کنترل نمرات بیشتری در پیشرفت تحصیلی کسب کرده بودند.

نتیجه گیری: این نتایج ضمن همسویی با یافته های پژوهشی دیگر، حاکی از این است که مداخلات آموزشی (راهبردهای فراشناختی و راهبردهای یادگیری) باعث افزایش و بهبود نمرات دانش آموزان در پیشرفت تحصیلی می باشد.

کلمات کلیدی: راهبردهای فراشناختی، راهبردهای یادگیری، پیشرفت تحصیلی، دانش آموزان

۱. مقدمه

از ویژگی های مهم انسان برخورداری از توانایی یادگیری است. با در نظر گرفتن نظریه های شناختی و فراشناختی، امروزه در امر یادگیری، فردی موفق است که شیوه آموختن را فرا گرفته باشد. در جامعه پیشرفته کنونی این ادعا که وظیفه نظام آموزش، انتقال معلومات از نسل گذشته به آینده است، دیگر معنایی ندارد. بلکه اساس نظام آموزش در قرن بیست و یکم، فراهم ساختن زمینه تجربی فعالیت های آموزشی و چگونه فکر کردن و چگونه یاد گرفتن است.

یکی از عوامل مربوط به تفاوت های فردی، تفاوت های افراد در سبک های یادگیری^۱ آنهاست. یکی از سبک های یادگیری، الگوی یادگیری تجربی دیوید کلب^۲ (۱۹۸۴)؛ به نقل از کلب و کلب، (۲۰۰۵) با نام «سبک یادگیری شناختی» است. در الگوی یادگیری تجربی کلب، یادگیری دارای

1 - Learning Styles

2 - Kolb